

WYPEŁNIA ZDAJĄCY

KOD			PESEL											
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

miejsce
na naklejkę

PRÓBNY EGZAMIN MATURALNY Z HISTORII MUZYKI POZIOM ROZSZERZONY

DATA: **kwiecień 2020 r.**

CZAS PRACY: **180 minut**

LICZBA PUNKTÓW DO UZYSKANIA: **60**

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 24 strony (zadania 1–18),
Przykłady nutowe do wybranych zadań oraz płytę z nagraniami.
Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Do wybranych zadań dołączone są przykłady dźwiękowe nagrane kolejno na płycie. Zadania te oznaczone są w arkuszu znakiem 🎧.
3. Kolejność nagrań zamieszczono na 2 stronie.
4. Przykłady nutowe do wybranych zadań, oznaczonych znakiem 🎵, znajdują się w *Przykładach nutowych do wybranych zadań*. Przed zapoznaniem się z nagraniami i zapisem nutowym przeczytaj uważnie treść poleceń.
5. Rozwiązania zadań zamieść w miejscu na to przeznaczonym.
6. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
7. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
8. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.
9. Na tej stronie oraz na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
10. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.

NOWA FORMUŁA

MHM-R1_1P

Wykaz przykładów dźwiękowych

Zadanie 3. Ścieżka 1.

Zadanie 4.

Przykład 1. Ścieżka 2.

Przykład 2. Ścieżka 3.

Zadanie 5. Ścieżka 4.

Zadanie 8. Ścieżka 5.

Zadanie 14. Ścieżka 6.

Zadanie 16.

Przykład 1. Ścieżka 7.

Przykład 2. Ścieżka 8.

Przykład 2. Ścieżka 9.

Zadanie 17. Ścieżka 10.

Zadanie 1. (0–1)

Oceń prawdziwość poniższych zdań. Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

1.	W starożytnej Grecji do zapisu muzyki używano notacji literowej.	P	F
2.	Autorem średniowiecznej notacji neumatycznej, określającej precyzyjnie wysokość dźwięków, był Guido z Arezzo.	P	F
3.	Wzorem dla notacji menzuralnej były starogreckie stopy metryczne.	P	F

Zadanie 2.

Początki świeckiej liryki średniowiecza związane były z działalnością trubadurów.

Zadanie 2.1. (0–1)

Zaznacz takie dokończenie zdania wybrane spośród A–D, które prawidłowo opisuje termin *trubadur*.

Trubadur to

- A. średniowieczny śpiewak i kompozytor, który tworzył madrygały i motety wykonywane najczęściej z improwizowanym towarzyszeniem instrumentów.
- B. poeta i kompozytor tworzący pieśni świeckie w języku prowansalskim, których tematyka dotyczy m.in. miłości dworskiej.
- C. przedstawiciel wędrownego zespołu średniowiecznych artystów, którzy grali na instrumentach, śpiewali, byli także aktorami i cyrkowcami.
- D. poeta i śpiewak, z pochodzenia mieszczanin, wychowanek szkoły śpiewaczej, którego działalność objęta była regułą cechu rzemieślniczego.

Zadanie 2.2. (0–1)

Podaj, na jakie stulecie (lub przełom stuleci) przypadł rozkwit działalności trubadurów.

.....

Zadanie 2.3. (0–1)

Tradycję trubadurów podjęli niemieccy śpiewacy i poeci zwani minnesingerami.

Zapisz tytuł opery Ryszarda Wagnera, której libretto odwołuje się do działalności minnesingerów.

Tytuł opery:

Zadanie 3. (0–2) 🎧

Jacek Kaczmarski to polski poeta, kompozytor, wykonawca i autor tekstów piosenek. Jest znany głównie dzięki utworom o tematyce społeczno-politycznej i historycznej. Zapoznaj się z nagraniem fragmentu pieśni tego kompozytora.

Podaj dwie cechy twórczości Kaczmarskiego, które mogą uzasadnić jej związek ze sztuką trubadurów i truwerów.

Cecha 1.:

Cecha 2.:

Zadanie 4. 🎧🎵

W 1580 r. Mikołaj Gomółka skomponował muzykę do tekstów 150 psalmów biblijnych przełożonych na język polski. Swój zbiór opatrzył krótką dedykacją:

„Są łącniuchno uczynione,
Prostakom nie zatrudnione,
Nie dla Włochów, dla Polaków,
Dla naszych prostych domaków”.

Mikołaj Gomółka, *Melodie na Psalterz Polski, przez Mikołaja Gomółkę uczynione*, Kraków 1580.

Zapoznaj się z nagraniami i zapisem nutowym dwóch psalmów Mikołaja Gomółki. Zapis nutowy obu psalmów znajduje się w dołączonych *Przykładach nutowych do wybranych zadań*.

Zadanie 4.1. (0–1)

Podaj imię i nazwisko poety epoki renesansu, który przełożył psalmy wykorzystane przez Mikołaja Gomółkę.

Imię i nazwisko poety:

Zadanie 4.2. (0–2)

Wymień dwa środki kompozytorskie, dzięki którym Gomółka uzyskał w swoich psalmach zapowiadany w dedykacji efekt prostoty.

Środek kompozytorski 1.:

Środek kompozytorski 2.:

Zadanie 4.3. (0–2)

Warstwa muzyczna psalmów Gomółki, mimo prostoty, w ścisły sposób oddaje charakter tekstu.

Uzupełnij tabelę. Wpisz po dwie cechy każdego z utworów, które świadczą o indywidualnym i zróżnicowanym podejściu kompozytora do obu tekstów.

Psalm	Cecha 1.	Cecha 2.
<i>Kleszczmy rękoma</i>		
<i>Siedząc po niskich brzegach babilońskiej wody</i>		

Zadanie 5. ♪

Zapoznaj się z nagraniem fragmentu madrygału *Si dolce e il tormento* (*Jak słodkie są rany*) Claudia Monteverdiego.

Zadanie 5.1. (0–1)

Wymień dwie cechy tego utworu, które odróżniają go od renesansowego madrygału z połowy XVI w.

Cecha 1.:

Cecha 2.:

Zadanie 5.2. (0–1)

W przykładzie muzycznym partię wokalną, utrzymaną w skali mezzosopranu, wykonuje mężczyzna.

Podaj nazwę głosu męskiego, który pojawia się w prezentowanym nagraniu.

Nazwa głosu:

Zadanie 5.3. (0–1)

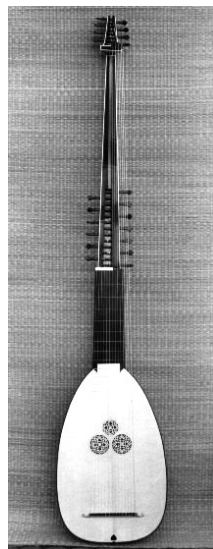
Na ilustracjach poniżej przedstawiono dawne instrumenty.

Spośród instrumentów zilustrowanych poniżej wybierz i zaznacz trzy, które towarzyszą wokaliście w zaprezentowanym wykonaniu.

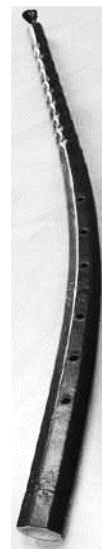
A. Obój barokowy

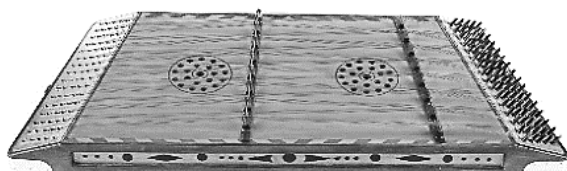
B. Teorba

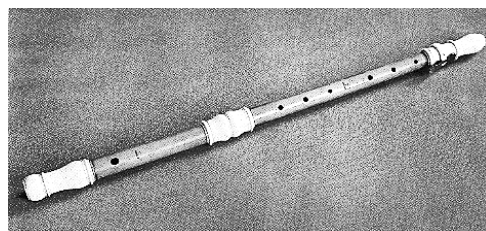
C. Cynk

D. Cymbały

E. Flet traverso

Zadanie 6. (0–1)

Podaj imię i nazwisko kompozytora epoki baroku oraz tytuł dzieła, o którym mowa w poniższym tekście.

Mając dosyć atmosfery ciągłych intryg i zazdrości w Londynie, kompozytor był niezwykle wdzięczny za ciepłe przyjęcie w Dublinie. W tym mieście każdy jego koncert kończył się sukcesem. Ważnym wydarzeniem było wystawienie dzieła, uznawanego za najwybitniejsze dokonanie tego twórcy. Anegdota głosi, że podczas jednego z wykonań, obecny na sali król Jerzy II, na dźwięk wykonywanego fragmentu chóralnego „Alleluja”, wstał z miejsca, a wraz z nim cały dwór i wszyscy obecni słuchacze. Od tego czasu tradycja nakazuje wysłuchiwanie fragmentu tej kompozycji na stojąco.

Nazwisko kompozytora:

Tytuł utworu:

Zadanie 7. (0–1)

Charakterystyczną cechą jednej z technik kompozytorskich, wykształconej w okresie klasycyzmu, jest przekształcanie materiału tematycznego za pomocą zmian motywiki, rytmu, harmonii, faktury, dynamiki, artykulacji, kolorystyki i rejestrów brzmieniowych.

Podaj nazwę scharakteryzowanej powyżej techniki kompozytorskiej.

Nazwa techniki kompozytorskiej:

Zadanie 8. ♪

Zapoznaj się z nagraniem początkowego fragmentu I części *Koncertu fortepianowego Es-dur* op. 73 Ludwiga van Beethovena.

Zadanie 8.1. (0–1)

Napisz, jaka zmiana w ekspozycji koncertu klasycznego ma miejsce w wysłuchanym przykładzie.

.....
.....
.....
.....

Zadanie 8.2. (0–1)

Wskaż inny XIX-wieczny koncert, w którym kompozytor odstąpił od klasycznych reguł dotyczących ekspozycji w koncercie solowym. Podaj nazwisko kompozytora i tytuł utworu.

Nazwisko kompozytora:

Tytuł utworu:

Zadanie 9. (0–1)

Na zamieszczonych poniżej ilustracjach przedstawiono dwóch wirtuozów XIX wieku.

Pod każdą ilustracją napisz imię i nazwisko przedstawionego artysty.

Zadanie 10.

Franz Schubert był twórcą romantycznej pieśni. W jego bogatym dorobku pieśniarskim występują różne rozwiązania dotyczące łączenia słowa z muzyką.

Zadanie 10.1. (0–1)

Spośród poniższych tytułów pieśni Schuberta (A–D) wybierz i podkreśl tytuł reprezentujący typ ballady.

- A. Śmierć i dziewczyna B. Wędrowiec C. Pstrąg D. Król olszyn

Zadanie 10.2. (0–1)

Wymień dwie cechy ballady wokально-instrumentalnej epoki romantyzmu.

Cecha 1.:

Cecha 2.:

Zadanie 11. (0–2)

Poniżej zamieszczono dwa fragmenty programów wpisanych do partytur dwóch różnych poematów symfonicznych.

Fragment 1.

[...] Stanisław, wychowany z dala od domu rodzicielskiego, zobaczył po raz pierwszy siostrę swą Annę, jako już dorastającą panienkę. Oboje zapłonęli ku sobie gorącą miłością, ale zdając sobie sprawę z tego grzesznego uczucia, walczyli z nim, lecz nadaremnie. Wówczas udał się Stanisław do Rzymu, gdzie udało mu się po długich błaganiach nakłonić Ojca św. do udzielenia błogosławieństwa na związek z siostrą [...].

Fragment 2.

Stepie wspaniały, pieśnią cię witam. Pośród twoich niezmiernych przestrzeni słyhać było i szum skrzydeł i dźwięk kopyt konnicy, rozbrzmiewała fujarka pastusza i tęskna pieśń kozacza, której towarzyszyły teorbany i bębny, rozlegały się okrzyki wojenne i zgrzyt ścierających się szabel [...].

Podaj tytuły zapowiedzianych programem utworów oraz nazwiska ich kompozytorów.

Fragment 1.

Kompozytor: Tytuł utworu:

Fragment 2.

Kompozytor: Tytuł utworu:

Zadanie 12.

W drugiej połowie XIX wieku na mapie muzycznej Europy pojawiły się ugrupowania kompozytorów, których celem było tworzenie muzyki narodowej.

Zadanie 12.1. (0–1)

Do tytułów dzieł oznaczonych 1.–3. przyporządkuj nazwiska ich kompozytorów wybrane spośród A–D.

1. *Baśń o Carze Saltanie*

2. *Kniaź Igor*

3. *Borys Godunow*

A. Aleksander Borodin

B. Modest Musorgski

C. Mili Bałakiriew

D. Mikołaj Rimski-Korsakow

1.	
----	--

2.	
----	--

3.	
----	--

Zadanie 12.2. (0–1)

Podaj nazwę ugrupowania kompozytorskiego, do którego są zaliczani twórcy wymienieni w zadaniu 12.1.

.....

Zadanie 13. (0–2)

Szekspirowski dramat *Romeo i Julia* był tematem niezwykle często podejmowanym przez twórców późniejszych stuleci.

Zapisz tytuły dwóch utworów: jeden o charakterze koncertowym, drugi – scenicznym, nawiązujących do historii kochanków z Werony. Podaj nazwiska twórców tych utworów.

1. Tytuł utworu koncertowego: Kompozytor:

2. Tytuł utworu scenicznego: Kompozytor:

Zadanie 14. 🎧🎵

Zapoznaj się z nagraniem i zapisem nutowym fragmentu kompozycji z początku XX wieku. Zapis nutowy fragmentu utworu znajduje się w dołączonych *Przykładach nutowych do wybranych zadań*.

Zadanie 14.1. (0–1)

Podaj nazwę kierunku w muzyce XX wieku, który reprezentuje ten utwór.

Nazwa kierunku:

Zadanie 14.2. (0–1)

Zapisz dwie cechy charakterystyczne dla języka muzycznego tego kierunku.

Cecha 1.:

Cecha 2.:

Zadanie 15. (0–1)

Wymień dwie techniki kompozytorskie, które stworzyła grupa awangardowych twórców związanych z Wakacyjnymi Kursami Nowej Muzyki w Darmstadt.

Nazwa techniki 1.:

Nazwa techniki 2.:

Zadanie 16. 🗣️

Zapoznaj się z nagraniami trzech przykładów dźwiękowych, które są tematami z polskich filmów fabularnych.

Zadanie 16.1. (0–1)

Podaj nazwy tańców, które występują w trzech kolejnych przykładach dźwiękowych.

Przykład 1.:

Przykład 2.:

Przykład 3.:

Zadanie 16.2. (0–1)

Wszystkie trzy przykłady dźwiękowe łączy osoba jednego kompozytora, twórcy muzyki do wielu hollywoodzkich produkcji, m.in. słynnego filmu Francisca Forda Coppoli – *Dracula*.

Podaj imię i nazwisko tego kompozytora.

.....

Zadanie 16.3. (0–1)

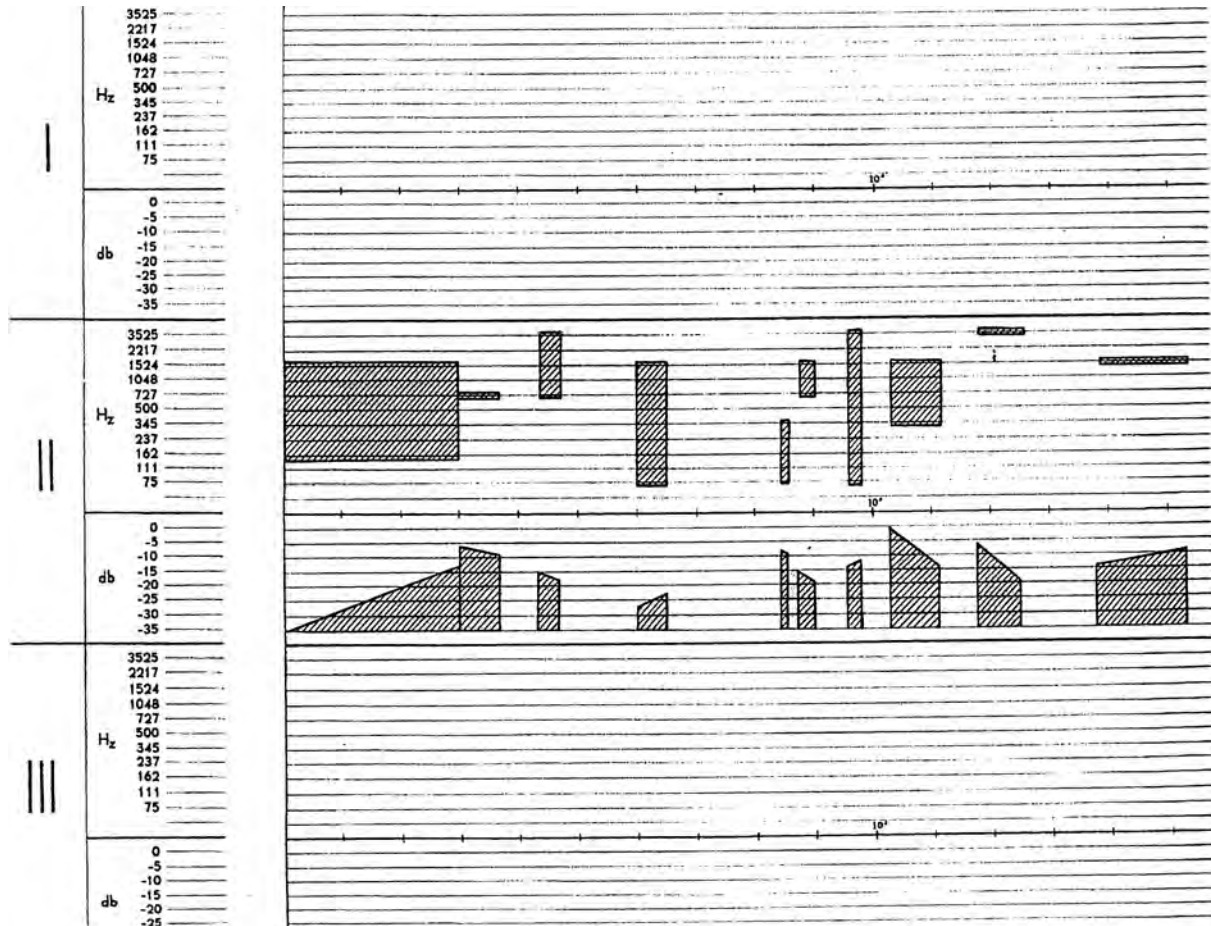
Podaj tytuły dwóch innych filmów, do których ten kompozytor napisał muzykę.

Tytuł 1.:

Tytuł 2.:

Zadanie 17. 🎧

Muzyka nie jest zjawiskiem abstrakcyjnym – jest szczególnym zapisem czasów, w których powstała. Zapoznaj się z nagraniem i przedstawionym poniżej fragmentem zapisu graficznego utworu Włodzimierza Kotońskiego *Etiuda na jedno uderzenie w talerz*.

Zadanie 17.1. (0–1)

Na podstawie wysłuchanego utworu i fragmentu jego zapisu nazwij nurt, który reprezentuje.

Nazwa nurtu:

Zadanie 17.2. (0–1)

Wymień dwie cechy dźwięku zapisane w partyturze.

1.:

2.:

Zadanie 18. (0–25)

Napisz wypracowanie na jeden z podanych niżej tematów.

Temat 1.

Omów, jakie miejsce w kulturze renesansowej Polski zajmowała muzyka. Odwołaj się do faktów historycznych związanych z mecenatem królewskim, organizacją życia muzycznego i twórczością najwybitniejszych kompozytorów epoki.

Temat 2.

Przedstaw genezę i rozwój poematu symfonicznego w XIX wieku. Omów cechy charakterystyczne tego gatunku. Swoją wypowiedź zilustruj przykładami z literatury muzycznej.

WYPRAWOWANIE

na temat nr

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

BRUDNOPIS (*nie podlega ocenie*)